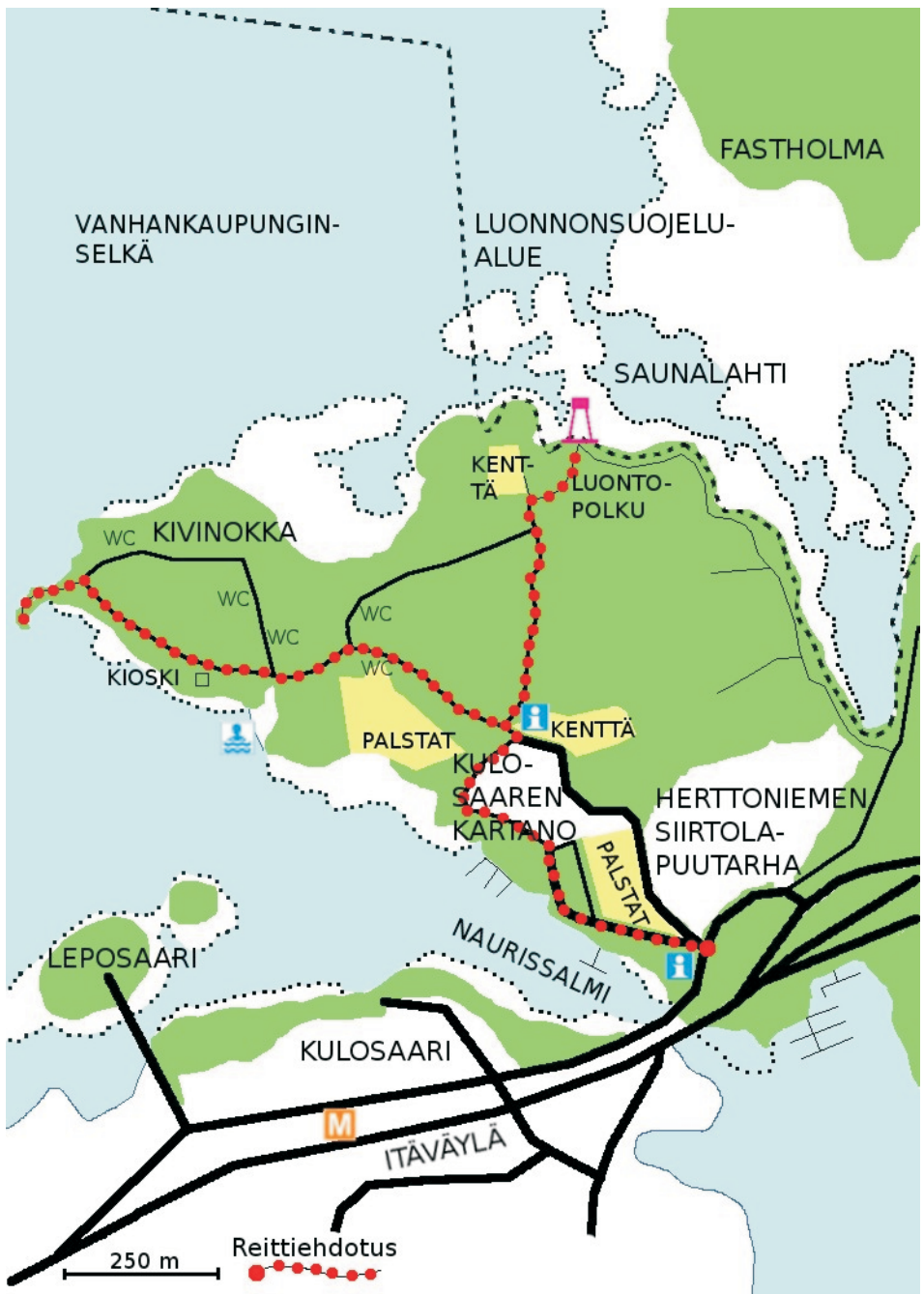

Vanhankaupunginlahden luontoreitit

Kivinokka

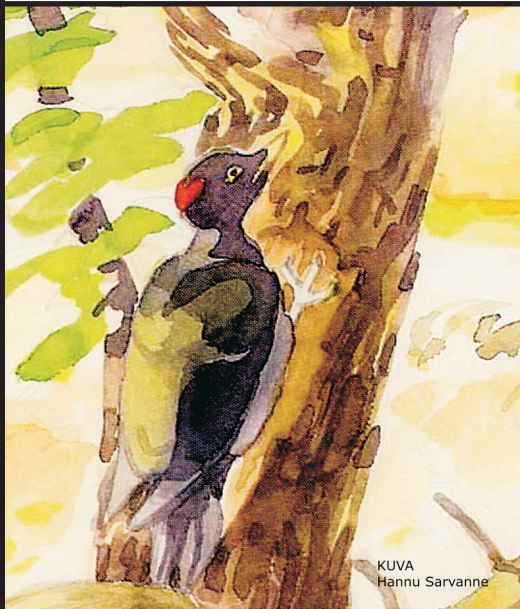
Kivinokka

Reitin pituus: 2–3 km

Lähtöpaikka: Kipparlahden silmukka Itäväylän varrella (Herttoniemen ja Kulosaaren metroasemien välissä)

Kivinokka on suuri metsäinen niemi, jossa on idyllistä kesämaja-asutusta, kartano ja siirtolapuutarha. Niemen uloin länsikärki on hieno kapea ”nokka”. Niemen koilliskulmassa on useiden hehtaarien kokoinen vanha kuusikko. Esteettömäksi rakennettu, puista kertova luontopolku vie Saunalahden rannalle ja lintulavalle.

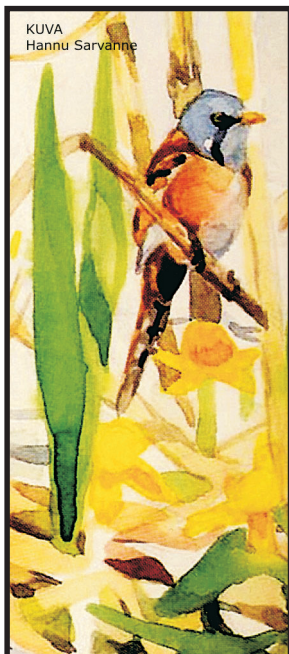
Kivinokassa sijaitsevan **Kulosaaren kartanon** pihapiiri on kaunis. Pihalla kasvaa jättimäisiä saarnia, isoja tammia ja lehmuksia. Kartanon historia ulottuu 1500-luvun puoliväliin, mutta nykyinen päärakennus on rakennettu 1800-luvun alussa. Kartanon puutarhassa on 1900-luvun alussa ollut kaareva käytäväsommitelma ja runsaasti koristeistutuksia – nyt tilalla on nurmikko. Vuonna 1934 perustettu **Herttoniemen siirtolapuutarha** on yksi Helsingin vanhimmista siirtolapuutarhoista, ja ehkä kaunein.

Heti siirtolapuutarhan pohjoispuolelta lähtee tunnelmallisia metsäpolkuja vanhaan kuusikkoon ja **Saunalahden rannalle**. Kuusikon ikä on reilusti toistasataa vuotta. Osa kuusista on kuolemassa vanhuuteen ja palokärjet ovat kuorineet monia runkoja toukkia etsiessään. Alueella on monipuolinen ja runsas **lahopuusto**, siis hyvät elinmahdollisuudet monille lahottajasienille. Kivinokassa on havaittu kymmeniä kääpälajeja sekä yli sata lajia orvakoita, lehtipuuryteiköissä ja rantojen pienillä oksilla kasvavia sieniiä. **Aarnikuusikossa** pesivät muun muassa töyhtötiainen ja laulurastas, 2000-luvulla useina vuosina myös lehtopöllö ja nuolihaukka. Talvella paikalla on usein palokärki ja muita

tikkoja. Kivinokan metsässä on myös pieni **avosu**, jossa kasvaa karpaloita. Kuusikon laidassa on kaksi pienehköä hiidenkirnua, jotka tosin ovat vaikeasti löydettävissä.

Kuusikkoon pääsee myös **luontopolkua** pitkin. Polun lähtö on Kivinokan kesämaja-alueen reunalla. Noin 300 metrin pituinen luontopolkua on tehty esteettömäksi, joten se sopii myös näkövammaisille ja liikuntaesteisille. Luontopolun tauluissa kerrotaan puista ja niillä elävistä hyönteisistä piirroskuvoin, kosketeltavin kohokuvoin, suomen- ja ruotsinkielellä sekä pistekirjoituksella. Luontopolkua johtaa Saunalahden rannalla olevalle **lintulavalle**. Lavan edustalla pesii silkkiuikkuyhdyskunta. Uikut ovat parhaiten näkyvissä toukokuussa. Saunalahdella raksuttaa laulukaudellaan rastaskerttunen.

Jo 1910- ja 1920-luvuilla Sörnäisten työväenyhdistys vuokrasi aluetta kesäpaikakseen. Kivinokan omisti tuolloin Kulosaaren huvilakaupunki. Kivinokan kansanpuisto perustettiin vuonna 1934. Nykyiset kesämajat olivat aluksi telttapaikkoja ja talveksi purettavia pähkilevymökkejä. Kiinteät mökit sallittiin sodan jälkeen.

PALVELUT REITIN VARRELLA

WC:t

- alueella useita

Kahvila-kioski

- avoinna kesäisin

Uimaranta

LINKKEJÄ

Yleistietoa ja ajankohtaista Viikin luonnosta

www.gardenia-helsinki.fi/Viikinluonto

Viikin havaintokartta

viikkinyt.gardenia-helsinki.fi

Muita luontoreittiehdotuksia Vanhankaupunginlahdelle

www.gardenia-helsinki.fi/Viikinluonto/retkikohteet.htm

Viikin arboretumin luontopolku

www.mm.helsinki.fi/arboretum/luontopolku.htm

LUONTOREITTIEN SUUNNITTELU JA TOTEUTUS:

Gardenia-Helsinki, Koetilantie 1, 00790 Helsinki

puh. (09) 3478 400, info@gardenia-helsinki.fi

www.gardenia-helsinki.fi

Kartan lähdeaineisto: Kaupunkimittausosasto, Helsinki, 2010

*)
Kesäaikaan